

TATIANA ȚÎBULEAC

FABULE MODERNE

TATIANA ȚIBULEAC

FABULE MODERNE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ȚIBULEAC, TATIANA

Fabule moderne / Tatiana Țibuleac. - Brașov :

Libris Editorial, 2016

ISBN 978-606-8814-01-8

821.135.1-32

Director editorial: Dana Anghelescu

Design copertă: Wizzdesign

Tehnoredactare: Irinel Merlușcă

© Libris Editorial, 2016

Libris Editorial

Str. Mureșenilor Nr. 14 Brașov, România

Tel: 0268 477 799, Fax: 0268 477 798

E-mail: office@libris.ro

Web: www.libris.ro

Librăria online **www.libris.ro**

Respect pentru oameni și cărți

Tipărit în România

Alexandru, fiul meu, și-a rupt papucii. De obicei papucii se descos de tot și îi arunc. Astăzi însă aceștia s-au descusut astfel, încât mai puteau fi reparați. Unui meșter i-ar fi luat cinci minute, m-am gândit totuși să îi cos singură. Ziua predisunea la fapte mari.

M-am dus să caut acul cel țigănesc. Acul pe care îl am de la mama, iar ea – de la mama ei. Acul și pozele din copilărie – atât mi-am luat când m-am mutat la Paris. Cu pozele e clar. Cu acul, povestea e următoarea.

Am crescut cu acel ac în ochi. Bunica îl ținea înfipt în cel mai înalt loc din casă, pe un păretar, ca nu cumva să îl iau eu și să îl pierd. Peste o palmă erau icoana și candela.

Acel ac nu prea se folosea la cusut. Era acolo de ținut minte. Uneori îmi părea că toată viața și forța bunicii erau concentrate în el. Și că dacă ar fi dispărut acul, s-ar fi pierdut și ea.

Acul era lung și gros, cu o ureche lată, prin care trebuia să încapă orice fir. Chiar și de viață.

Când în iulie '49 au venit comuniștii să îmi deporteze bunicii în Siberia, soldații au fost umani. Le-au dat zece

minute ca să-și ia cele mai importante lucruri din casă. O icoană, niște bani și acul, toate le-a luat bunica.

– Unde te duci tu, bani și icoană nu-ți trebuie, i-a zis omul legii. Acul poți să-l iei...

În Siberia acul și-a găsit rostul. Pentru că, mergând la moarte, nimeni nu a avut atâta minte să-și ia ac, al ei a ajuns nespus de întrebuințat. Deportajii îl cereau pentru tot felul de lucruri.

Pentru cusut haine din cârpe, ca să-și încălzească copiii învineții de plâns și frig.

Pentru născocit opinci cu talpa groasă, din coji de mesteceni.

Pentru scos țepușe de sub unghiile roase până la sânge de tăiatul pădurilor interminabile.

Pentru spart bășici de pe picioarele putrezinde, din cauza apelor nesecate.

Pentru făcut găuri în curele, care se cereau strâmtate lună de lună.

În Siberia acul a trăit șapte ani, apoi s-a întors acasă, la pieptul bunicii. Ca un sugar. Ca o inimă exterioară.

Și a început o viață nouă.

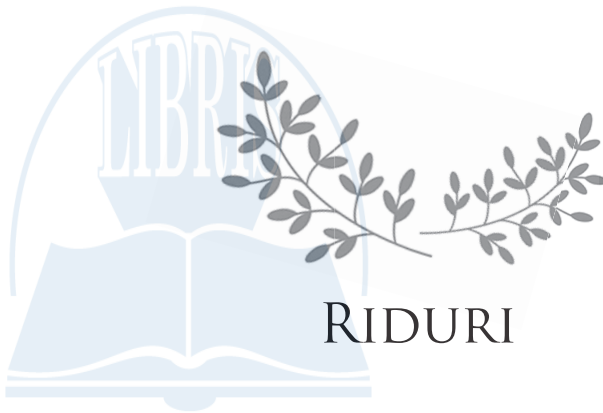
A cusut cămăși și ii, rochii și bundițe din materiale întregi și colorate.

A înșirat fructe dulci, coapte de soarele drag, pe kilometri de ață.

A pus cercei primei și unicei nepoate, născută în libertate.

Apoi s-a retras. Mai întâi pe peretele stăpânei sale. Apoi pe cel al mamei. Iar acum în cutia mea, la Paris.

Nu am mai cusut papucii. I-am dus la meșter.

S-au întâlnit atunci când aproape era prea târziu. Cu o ușoară mirare că inimile lor încă mai pot simți.

Rușinați de dragostea lor, nelalocul ei parcă, totuși s-au iubit. Cum au putut.

Și-au scos metehnele la plimbări. Ea – piciorul bolnav, el – mâna nemișcată.

Stând pe bancă, în parc, s-au scăldat în soarele dimineții, ca în cea mai albastră mare din lume.

Au mâncat, decadent, înghețată pe malul Senei și nici nu le-a păsat că își murdăresc hainele.

Au dansat într-o stație de metrou, pe muzica unui cerșetor.

Au băut vin și nu și-au luat pastilele.

S-au întrecut la mințit.

Ea a gătit pentru el, în cârjă, mâncarea lui preferată. El i-a reparat lampa, necruțându-și mâna.

Și-au luat cadouri extravagante, împrumutând bani de la un prieten comun. Un baston cu cap de argint. O pereche de mănuși din piele de capră.

Ea l-a ascultat cuminte, când el i-a povestit cu lacrimi în ochi, despre fosta soție.

El nu i-a spus niciun cuvânt când a aflat cum și-a pierdut averea.

Și-au propus să facă o nebunie. „Să mergem în Rusia, cu Transsiberianul, și la balet, și votcă și zăpadă!”. Au amânat, desigur. Dar ce mai contează? Au vrut!

Și-au făcut poze pe vapor. Au râs zgomotos în lume. Au părut bătrâni și nebuni.

Dar a meritat.

Timid, au spus lumii întregi, că și ridurile pot fi sărutate...

Se trezea atât de devreme, încât și soarele părea surprins. Își lua câinele și se pornea. Mereu pe același traseu lipsit de imaginație. Cu vântul în față. Cu tălpile umede. În neștire.

Ca un orb ce era.

Bastonul lui fidel răvășea nisipul de pe plaja umedă și pe alocuri câte o inimă de om. Era chiar frumos sau poate ne părea. Era tânăr sau fusese deja? Nevederea lui ne durea, însă, într-un fel, nu o voiam tămăduită. În adâncul sufletelor de turiști ne plăcea imens să avem orbul nostru pe insulă. Întunericul lui ne înnobila.

Îl priveam cum merge liniștit, purtat de câine. Se opreau uneori ca să-și facă plăceri reciproce. Câinele îl lăsa să se scalde până la genunchi în apa sărată, dând din coadă ca un complice. El îi slăbea lesa ca să-i îngăduie rotocoale cu limba scoasă pe plajă. Rânjeau ambii și își reluau drumul, ca să ajungă la marginea stâncii. Acolo, la un pas de abis, se așezau amândoi și priveau în zare. Pescăruși sîdefați le zburau pe alături. Hățișuri de verdeață le țineau de cald.

– Oare la ce s-o fi uitând orbul?, se întreba lumea, privindu-i cum stau nemișcați.

De la localnici am aflat că a avut un accident de serviciu, într-un oraș din apropiere. Spion, savant, militar? I-au tot atribuit vieți, încât s-au încurcat cu toții. Într-un final, au rămas cu o singură certitudine: era orb.

Insula l-a adoptat, ca pe cineva care o înțelegea cel mai bine. Care o străbatea zilnic cu picioarele, cu sufletul. Care a îndrăgit-o, cum îndrăgeau în această țară rece, doar fiii și ficele de regi trecuți: din presupuneri.

L-am privit zilnic cum atârna pe marginea stâncii fără frică. La limită cu moartea. Din plictiseală, l-am ucis și l-am salvat de zeci de ori, împingându-l în mare și prinzându-l, mai apoi, cu un deget.

I-am ghicit povestea. L-am reinventat. Apoi l-am lăsat și m-am smerit.

Zilnic, am învățat de la el că nu marginile ne sperie. Nu limitele.

Ci oamenii și întâmplările care ne împing spre ele.

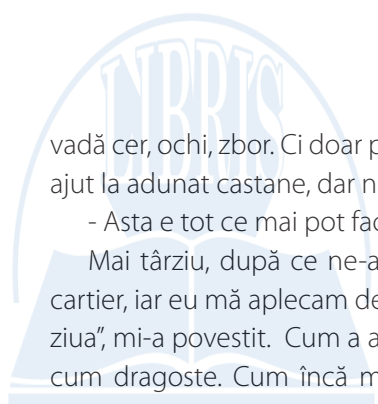

Mai întâi i-am văzut umbra. Stranie, ca a unei macarale care mergea singură. Dar pentru că o macara nu ocolește flori și, mai ales, nu miluiește cerșetori, trebuia să fie altceva. O femeie.

Aleska era toată albă, ca o făină cernută în formă de om. Se pare însă că ceva se întâmplase și forma nu rezistase. Partea de sus a femeii se îndoise ca un aluat, astfel încât fața îi ajunsese în dreptul genunchilor. O boală, au spus medicii. Un semn, a spus Aleska. Și a continuat să trăiască frântă.

După pâine și lapte ieșea cel mai des. Iarna adăuga în coș portocale. Primăvara - frezii. Vara - mere verzi. Toamna, ca în ziua în care am cunoscut-o, aduna castane din parc. Degetele ei noduroase le găseau repede prin iarba îngălbenită, ca un nas de câine tânăr. Aduna două-trei în palmă, apoi întorcându-se cu tot trupul spre coș, le arunca cu un fel de bucurie copilărească.

Nu mai întâlнисem oameni care să nu se dezdoaie. Oameni care să trăiască într-o lume de tălpi și rădăcini. Să nu

vadă cer, ochi, zbor. Ci doar pământ, pași, urme. Am vrut să o
ajut la adunat castane, dar nu m-a lăsat.

- Asta e tot ce mai pot face, mi-a spus.

Mai târziu, după ce ne-am văzut de mai multe ori prin
cartier, iar eu mă aplecam de fiecare dată ca să îi spun "bună
ziua", mi-a povestit. Cum a a plecat din Polonia, cum război,
cum dragoste. Cum încă mai coace "makowiek" duminica
și împarte "hrustki" cu magiun la biserică. Cum a învățat din
nou lumea, de la înălțimea genunchilor.

Iar într-o zi ne-am întins pe iarbă. Ea pe o parte, ca să ma
vadă la față, iar eu pe cealaltă – ca să o aud. Ca două palme
vii. Ca două jumătăți ale unui singur om.

Și ne-a fost dor împreună.

De țările noastre cu zăpadă. De prispe cu gutui și struguri,
de brăie albastre la casă. De timpurile în care nu eram
înjumătățite.

ROCHIA

Nimeni nu a văzut când și cum a apărut Rochia în mijlocul străzii Montorgueil, din arondismentul II al Parisului.

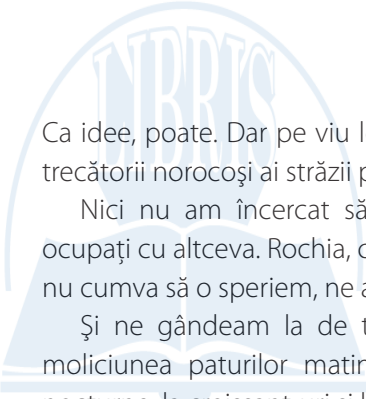
S-a întâmplat atât de repede, atât de nălucitor, încât lumea de pe uliță nici nu a reușit să zică „pfff”, cum spune lumea de pe uliță, atunci când se întâmplă ceva.

Vânzătorii ieșiți la pauză au rămas la aceeași țigară. Cafegiii brodați pe zecile de scaune ale teraselor – la aceeași cafea. Brutarii au rămas cu pâinea în mână, șocolatierii – cu ciocolata pe băț, iar țiganul român – pișcând aceeași strună de la scripcă.

Rochia însă a făcut abstracție de toate aceste momente pariziene. Ea și-a purtat stăpâna – o bătrână sârboaică ruptă dintr-un vis folcloric dement – liniștit, măsurat, ca o rochie de femeie cumsecade ce era.

Și ce rochie! Cusută din cel mai brut în posibil, cu franjuri și broderii, cu mărgelile și rânduri, rânduri de toate celea, ca o prăjitură gigantescă de la orgiile Josefinei. Și era colorată. O, da, colorată!

Niciun Vogue și niciun critic de modă al celei mai de modă săptămâni de la Paris nu a văzut astfel de culori pe viu.

Ca idee, poate. Dar pe viu le vedeam doar acum, doar noi, trecătorii norocoși ai străzii pomenite.

Nici nu am încercat să aflăm cine era bătrâna, fiind ocupați cu altceva. Rochia, căreia îi făceam drum cu grijă, ca nu cumva să o speriem, ne adusese primăvara.

Și ne gândeam la de toate: la soare, la duminică, la moliciunea paturilor matinale, boțite încă de ocupațiile nocturne; la croissant-uri și hălci de pâine proaspătă înecate în dulceață și la cafea dulce sau amară – toate în escapada fugară care, desigur, va urma negreșit; la plimbări cu piciorul gol în afara orașului sau în interiorul lui, șocând lumea bună; la viață, la muște, la haine frumoase și parfumuri fine, la verde, la proaspăt, la drag.

Și am iubit acea rochie cum am putut. Și ne-am bucurat pentru noi, pentru ea, pentru viață. Așa cum te bucuri când îți scuturi solzii și mătreața de iarnă și caști larg gura după aer. Primăvara a venit. Pe ulița noastră.

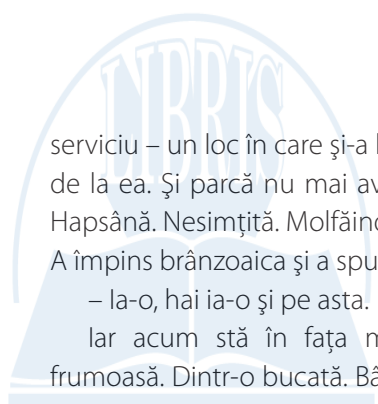

Una, două, trei. Patru, să fie. Bucățile de zahăr se îneacă stângaci în cafeaua mea. Lulia se uită la mine înțelegător. Știu ce gândește, dar nu spune. Lulia este simțită. Și deșteaptă. Și bună. Dar nu agasant de simțită, deșteaptă și bună. Atât cât să o crezi.

Lulia scrie, dar trebuia să se facă preot. Și să scoată la iveală păcatele oamenilor, la o cafea cu patru bucăți de zahăr.

Dulcele din cafeaua mea nu este întâmplător. Din când în când am astfel de perioade nesătule. Când vreau mult, mare, scump. Gustos și lucios. Acum și hapsân. În aceste zile nimic nu mă mai încape. Străzile sunt înguste, mașina veche, eu bătrână. Vacanțele scurte, iar serviciul lung. Atunci îmi pare că sunt din nou la cantina școlii unde se împart brânzoaice, iar eu mai vreau o porție. A treia. Și nu-mi pasă dacă mă va dura burta. Sau dacă restul copiilor nu au mâncat. Îmi iau farfuria și, molfăind brânzoaica în curs, mă duc iar să cer de la viață. Încă o porție. Încă o bucată.

Lulia, pe de altă parte, nu cere. Ea – dă. Mai întâi a venit cancerul și i-a cerut un sân. Și i-a dat. Apoi, ca să împace acel gol, și-a tăiat o bucată din spate. Și i-a dat. Când a rămas fără

serviciu – un loc în care și-a lăsat sufletul cu chirie – iar a dat de la ea. Și parcă nu mai avea de dat. Dar boala a revenit. Hapsână. Nesimțită. Molfăind. Și iar a cerut. Iar Lulia a zâmbit. A împins brânzoaica și a spus:

– la-o, hai ia-o și pe asta.

Iar acum stă în fața mea senină. Bună. Nespus de frumoasă. Dintr-o bucată. Bând ceai verde, curat, fără dulce. Luând de la viață doar cât are nevoie. Și chiar mai puțin. Cu farfuria mai mereu goală. Însă împărțind la toți din jur. Câte o bucată.

Din ea.

Astăzi Sofia a găsit o tufă de trandafiri. Mai întâi și-a împântat în ea obrazii cu tot cu nas, a mirosit-o și a zâmbit mulțumită.

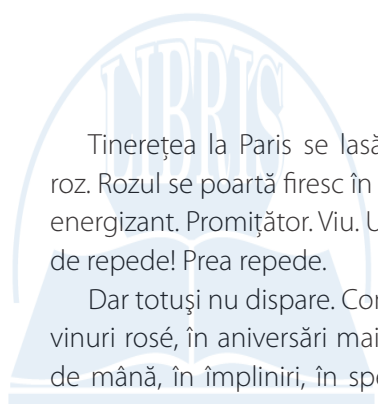
Apoi s-a uitat prin părți, știind că face o răutate, a rupt două flori și a alergat repede spre mine. Pe cea mai mare și mai roz a pus-o imediat în gură. Pe a doua mi-a împins-o în gură și mi-a spus foarte serios „Miami!”.

Ne-am întins pe iarbă cu fața în sus, mișcând norii cu degetele și rumegând trandafiri. Acest gust de roz crud m-a încălzit și m-a făcut efemeră, ca o esență. Mi-a părut rău că toți acești ani am ignorat rozul. Că l-am considerat o culoare superficială, fără personalitate.

Parizienii însă adoră rozul.

Îl învață de mici, respirându-l odată cu aerul dulce, care se scurge din cerul roz, aruncat de-asupra orașului ca o eșarfa. Un cer independent de restul lumii, cum nu am mai întâlnit nicăieri.

Apoi îl îndrăgesc mâncând acadele și macaroons, bonbon-uri și șerbeturi, înghețate și biscuiți. Roz și parfumate. Dulci nebunii, savurate pe trotinete și caruseluri zglobii.

Tineretea la Paris se lasă cu vise roz, iubiri roz, simțuri roz. Rozul se poartă firesc în buze, în inimi, în priviri. E un roz energizant. Promițător. Viu. Un roz care trece repede, ah, atât de repede! Prea repede.

Dar totuși nu dispare. Continuă să trăiască în șampanie și vinuri rosé, în aniversări mai mici sau mai mari, în strângeri de mână, în împliniri, în speranțe. În diamante oferite sau primite, în perle de toate mărimile, în aur și parfumuri fine. Roz, roz, roz...

A fost bun trandafirul Sofiei. Pentru că a fost de la ea.

Ea este visul meu roz, împlinit. Cel mai roz vis din cea mai roz lume.

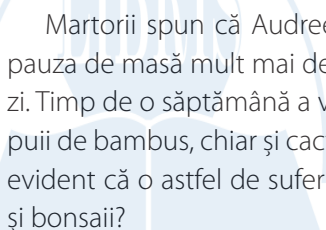

Audree, portugheza, era florăreasa cartierului. În ultimii ani mai multă lume a încercat să-și deschidă florării pe strada principală și chiar și-a deschis. Mai întâi un cuplu de columbieni, apoi o studentă care venise din Cannes ca să stea cu iubitul ei la Paris, apoi vânzătorul de fructe a mai instalat o tarabă – nici nu știi, poate merg și florile... Dar nu au mers. Nici taraba vânzătorului, nici iubirea studentei, nici afacerea columbienilor.

Lumea din cartier i-a încurajat desigur, cumpărând ocazional câte o floare, un ghiveci sau pur și simplu spunându-le "bon courage!", așa cum face mereu lumea din cartier. Totuși pentru flori, adică pentru florile adevărate, se mergea la Audree.

Tocmai de asta, ceea ce i s-a întâmplat într-o zi nu a fost corect. Audree era în mijlocul unei vânzări de tuberoze când cumpărătorul – un tânăr cu rastă – a întrerupt-o exact când ea spunea "florile, ah, florile, sunt viața mea...".

- De ce le vinzi atunci?, a întrebat-o el.

Martorii spun că Audree a plâns. A închis magazinul la pauza de masă mult mai devreme și l-a deschis abia a doua zi. Timp de o săptămână a vândut flori la promoție – chiar și puii de bambus, chiar și cactușii, chiar și tufele de bonsai. Era evident că o astfel de suferință va trece mai greu. Dar până și bonsaii?

Incidentul a fost mai mult sau mai puțin uitat, nu înainte însă de a fi povestit pe larg de către vânzătorul de pește care, ca de obicei, a văzut și a auzit totul. Lucrurile au revenit la normal, iar Audree – la flori. S-a înconjurat din nou de rădăcini, bulbi, semințe. A cumpărat câțiva saci cu îngrășămintă, a optat pentru ghiveciuri din lut, mai scumpe, dar mai bune. A continuat să vândă, ceva însă se schimbase. Ceva ce nu putea fi explicat prin cuvinte.

Era de parcă Audree trișase, iar noi am prins-o. De parcă nu mai era diferită, ca până atunci, de restul comercianților.

Peste noapte Audree-florăreasa dispăruse, în locul ei apărând o simplă vânzătoare.

Iar florile ei nu au mai fost niciodată la fel.